

Handläggare
Lundeqvist PerDatum
2012-08-20Diarienummer
KSN-2012-0693

Kommunstyrelsen

Förslag till Regional utvecklingsstrategi för Uppsala län

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås besluta

att avge skrivelse till Regionförbundet i Uppsala län enligt **bilaga 1**

Ärendet

Uppsala kommun har beretts möjlighet att lämna synpunkter på remissversionen av den regionala utvecklingsstrategin. Enligt lagen om samverkansorgan (2002:34) skall regionala samverkansorgan, i Uppsala län företrädd av regionförbundet, utarbeta strategi för regionens utveckling, samt samordna genomförandet av densamma. Strategiförslaget har delats till kommunstyrelsen och kan laddas ner på www.regionuppsala.se/RUS.

Utvecklingsstrategin ingår i en struktur av styr- och policydokument, med EU:s strategi "Europa 2020" från juni 2010 som utgångspunkt. Den centrala formuleringen för Europa 2020 är "En strategi för smart och hållbar tillväxt för alla", som inkluderar de tre dimensionerna av hållbar utveckling – ekonomisk, hållbar och ekologisk.

Föredragning

Strategiförslaget är omfattande. Den regionala utvecklingsstrategin konkretiseras i ett stort antal så kallade åtaganden som rymms inom fyra strategiska inriktningar. Det handlar om totalt 37 åtaganden som är utformade som uppmaningar, eller rekommendationer, om vad som behöver göras för att den regionala utvecklingsstrategins mål och vision ska nås.

De åtaganden som pekas ut är allmänt hållna, vilket är naturligt eftersom dokumentet är en strategi och därmed inte i detalj ska peka ut hur olika insatser och åtgärder ska genomföras. Kombinationen av att åtagandena är många till antalet och allmänt hållna gör dock att strategin riskerar att bli ofokuserad och svåröverblickbar samt svår att följa upp.

Kommunstyrelsen föreslås avge ett svar som fokuserar på några övergripande kommentarer. Eftersom förslaget är så omfattande fogas till detta en bilaga med mer specifika kommentarer. Dessa kan bli inaktuella vid en omarbetning av förslaget.

Som påpekas i remissversionen av RUS:en ingår denna i en struktur av styr- och policydokument, med EU:s strategi ”Europa 2020” som utgångspunkt. Den europeiska strategin slår fast innovationernas och nyskapandets avgörande betydelse för tillväxt och som lösning på de stora samhällsliga utmaningarna avseende exempelvis klimatförändringen, energiförsörjningen, hälso- och sjukvård.

Kommunledningskontoret anser att en möjlig väg att förtydliga RUS:ens innehåll är att ännu tydligare utgå från några av de stora samhällsutmaningarna som pekats ut i Europa 2020-strategin samt den fördjupade europeiska innovationsstrategin Innovationsunionen. Genom detta skulle RUS:en kunna utgöra ett mer fokuserat strategiskt stöd för en hållbar tillväxtorienterad samhällsplanering i såväl Uppsala kommun som övriga kommuner Uppsalaregionen. En sådan förankring i europeiska och nationella toppdokumentet, såsom kommande nationell innovationsstrategi och forskningsproppen, ger den ingång till extern finansiering från EU, nationella myndigheter med flera som lyfts fram i RUS:en.

Kommunledningskontoret noterar också att målformuleringarna och åtagandena är relativt svaga då målen är satta till 2020. För att säkerställa måluppfyllelse kan skarpa etappmål (t.ex. 2016/17) formuleras. Detta skulle bidra till ett tydligare fokus och samtidigt underlätta arbetet med uppföljning och utvärdering av den regionala utvecklingsstrategin.

Kommunledningskontoret

Kenneth Holmstedt
Stadsdirektör

Handläggare
Lundeqvist Per

Datum
2012-08-20

Diarienummer
KSN-2012-0693

Regionförbundet i Uppsala län

Remissvar angående Regional utvecklingsstrategi för Uppsala län – Uppländsk Drivkraft 3.0

Uppsala kommun har beretts möjlighet att lämna synpunkter på remissversionen av den regionala utvecklingsstrategin.

Remissvaret är så disponerat att först följer några principiella utgångspunkter avseende regionala utvecklingsfrågor och samverkan utifrån Uppsala kommuns styrdokument "Inriktning, verksamhet, ekonomi" (IVE) 2013-2016. Därefter ges övergripande och sammanfattande kommentarer till strategiförslaget.

I bilaga till yttrandet återfinns mer specifika kommentarer till olika avsnitt i strategiförslaget. Om strategiförslaget genomarbetats enligt kommunstyrelsens övergripande och sammanfattande kommentarer kommer vissa detaljkommentarer falla bort.

Principiella utgångspunkter

Kommunstyrelsen anser att RUS:ens vision är eftersträvansvärd: "Uppsala är Europas mest attraktiva kunskapsregion". Den harmonierar väl med ambitionsnivån i exempelvis kommunens näringslivsprogram: "Uppsala är en av Europas ledande kunskapsstäder och en av de främsta etableringsorterna för företag".

De regionala utvecklingsfrågorna får allt större betydelse för Uppsala kommun och dess invånare. Så som konstateras i Uppsala kommuns IVE 2013-2016 har drygt 20 000 personer sina arbetsplatser utanför kommunens gränser. Samtidigt arbetspendlar mer än 17 000 personer till Uppsala kommun varje dag. Med så omfattande pendling och dagligt regionalt utbyte över kommun- och länsgränser behöver beslut om infrastruktur, kollektivtrafik, kompetensutveckling, miljö, näringsliv och kultur fattas inom ett större geografiskt område.

IVE 2013-2016 betonas också att i Uppsala län och kommun har Uppsala stad en central roll som marknad för arbete, service, utbildning, kultur, nöjen, handel och andra utbyten. Stadens

utveckling är därför av betydelse för landsbygden, tätorter och grannkommuner. Det är därför viktigt att fortsätta satsa på regional integration genom bland annat miljö- och resurseffektiva kollektivtrafiksystem.

Strategiförslaget är omfattande. Den regionala utvecklingsstrategin konkretiseras i ett stort antal så kallade åtaganden som ryms inom fyra strategiska inriktningar. Det handlar om totalt 37 åtaganden som är utformade som uppmaningar, eller rekommendationer, om vad som behöver göras för att den regionala utvecklingsstrategins mål och vision ska nås.

De åtaganden som pekas ut är allmänt hållna, vilket är naturligt eftersom dokumentet är en strategi och därmed inte i detalj ska peka ut hur olika insatser och åtgärder ska genomföras. Kombinationen av att åtagandena är många till antalet och allmänt hållna gör dock att strategin riskerar att bli ofokuserad och svåröverblickbar samt svår att följa upp.

Som påpekas i remissversionen av RUS:en ingår denna i en struktur av styr- och policydokument, med EU:s strategi "Europa 2020" som utgångspunkt. Den europeiska strategin slår fast innovationernas och nyskapandets avgörande betydelse för tillväxt och som lösning på de stora samhällsliga utmaningarna avseende exempelvis klimatförändringen, energiförsörjningen, hälso- och sjukvård. En möjlig väg att förtydliga RUS:ens innehåll är att ännu tydligare utgå från några av de stora samhällsutmaningarna som pekats ut i Europa 2020-strategin samt den fördjupade europeiska innovationsstrategin Innovationsunionen.

Genom detta skulle RUS:en kunna utgöra ett mer fokuserat strategiskt stöd för en hållbar tillväxtorienterad samhällsplanering i såväl Uppsala kommun som övriga kommuner Uppsalaregionen. En sådan förankring i de europeiska och därmed även nationella toppdokumenteten, såsom kommande nationell innovationsstrategi och forskningsproppen, ger den ingång till extern finansiering från EU, nationella myndigheter m.fl. som lyfts fram i RUS:en.

I strategiförslagets svarsbilaga ombeds remissinstanserna att besvara dels frågan om föreslagna åtaganden är relevanta för regionens utveckling, dels om det finns ett intresse kring ett fördjupat samarbete inom ramen för specifika åtaganden. Uppsala kommun är positiv till samverkan med andra kommuner då detta är nödvändigt för kommunens arbete med en hållbar tillväxtorienterad samhällsplanering. Eftersom Uppsala kommun är en stor kommun, med omfattande verksamhet inom kontor, förvaltningar och bolag, är som en följd effekt samtliga åtaganden i svarsbilagan relevanta för kommunens utveckling. Många åtaganden ryms inom kommunens befintliga verksamhet.

I detta sammanhang bör det också noteras att åtaganden och insatser som ryms inom den ordinarie verksamheten har svårt att attrahera extern finansiering från nationella myndigheter och EU-program och detta kan bli en flaskhals för det operativa genomförandet av RUS:en. Vid genomarbetning av remissversionen bör därför en övergripande finansieringsstrategi övervägas.

Sammanfattningsvis anser kommunstyrelsen att en tydlig närvaro i de europeiska och nationella forsknings-, innovations-, m.fl. programmen skulle bidra till att ge Uppsalaregionen profilen som, med RUS:ens portalformulering, "Europas mest attraktiva kunskapsregion".

Kommunstyrelsen vill här även lyfta fram fem övergripande aspekter som särskilt bör beaktas vid slutbearbetningen av RUS:en. Dessa är:

1. Samverkan. Effektiv samverkan mellan offentliga aktörer och mellan offentlig och privat sektor är en viktig förutsättning för en hållbar tillväxtorienterad samhällsplanering. Kommunstyrelsen anser att samverkansperspektivet framkommer på ett förtjänstfullt sätt i flera delar av förslaget. Det är därför viktigt att löpande följa och utvärdera hur samverkan operationaliseras i genomförande av utvecklingsstrategin.

2. Regionförstoring. Uppsala tillhör Sveriges största arbetsmarknadsregion som innefattar Stockholm och Mälardalen. Det finns en tydlig trend mot att Uppsala blir en allt mer integrerad del av Stockholms-Mälardalens arbetsmarknadsregion. Det handlar om en regionförstoring där flera lokala arbetsmarknader alltmer knyts ihop genom investering i infrastruktur och utveckling av våra allmänna kommunikationer.

Kommunstyrelsen delar utgångspunkten i RUS:en att en långsiktigt hållbar tillväxt i Uppsalaregionen inte kan byggas enbart på relationen till Stockholm, utan kräver också egen konkurrenskraft och attraktivitet som stark nod i den storregionala arbetsmarknadsregionen. I detta utgör RUS:en ett viktigt dokument som stöd för en hållbar tillväxtorienterad samhällsplanering, såväl i Uppsala kommun som i övriga kommuner i länet. Regionförstoringen påverkar också förutsättningar för tillväxt och utveckling på landsbygden. Kommunstyrelsen noterar att remissversionen generellt sett är relativt begränsad i sin analys och förslag till utveckling av landsbygden.

3. Hållbar utveckling. I inledande omvärldsanalysen och ingångsvärden lyfts hälsa, klimat, miljö och hållbar utveckling fram som viktigt och något som allt mer kommer att påverka regionens utvecklingsförutsättningar. I konkreta mål saknas dock miljöaspekten nästan helt. Exempel på miljöaspekter som är viktiga är giftfri miljö (kemikalier som påverkar hälsan). I omvärldsanalysen bör det också tydliggöras att de resurser vi regionalt förbrukar i dagsläget inte är ekologiskt hållbart. Här ser kommunstyrelsen att det är viktigt att utveckla nya effektiva former för kontakter och samverkan med de unika tillgångar som finns inom universitetsforskningen i Uppsala för att hitta nya lösningar på de stora samhällsutmaningarna inom klimat- och energiområdet. Långsiktigt kan detta lägga grunden till miljö- och klimatinnovationer och nya exportföretag.

Ett exempel på ett område där det behövs mer kunskap och nya innovativa lösningar är hur regionen ska kunna hantera potentiella målkonflikter mellan turismnäringens expansion och miljö- och klimatmål. I kommunens IVE 2013-2016 konstateras att turismen är en snabbt växande exportnäring. Turistföretagen ger unga människor en möjlighet till en första anställning och en möjlighet att etablera sig på arbetsmarknaden.

4. *Entreprenörskap*. Kommunstyrelsen efterlyser en vidare diskussion och tillämpning av begreppet ”entreprenörskap”. Ofta likställs och mäts entreprenörskap med det mer avgränsade begreppet nyföretagande. Kommunstyrelsen anser att genomförandet av RUS:en skulle stärkas av en vidareutveckling som tar en delvis annan utgångspunkt i mer kvalitativa aspekter av entreprenörskap. Ett sådant exempel är hur landsstingskommunala verksamheter, utöver sin kärnverksamhet, kan bidra till innovation och tillväxt. Satsningen Innovation Akademiska vid Akademiska Sjukhuset är ett gott exempel på kompetens och idéer kan tas tillvara på mer strukturerat sätt genom att också ta tillvara entreprenörskap inom offentlig verksamhet. Det är därför viktigt att också övriga offentliga verksamheter som exempelvis kommunala förvaltningar och bolag kan användas i arbetet med innovationer, vilket kan bidra till att lägga grunden till långsiktigt värdeskapande företagande.

5. *Analys, uppföljning och utvärdering*. Prioriteringar och beslut om regionövergripande investeringar i infrastruktur, utbildning, bostäder, kultur m.m. kräver analys, uppföljning och utvärdering på regional nivå. Ytterligare ett område där analys och uppföljning är centralt, där remissversionen är svagt utvecklad, är jämställdhetsintegrering. Att säkerställa att åtaganden och insatser är jämställdhetsintegrerade är viktigt för utvecklingsstrategins genomslag.

Kommunstyrelsen konstaterar också att remissversionens målformuleringar och åtaganden är relativt svaga då målen är satta till år 2020. För att säkerställa måluppfyllelse och att målen är uppföljningsbara kan skarpare etappmål (t.ex. mot 2016/17) formuleras. Detta underlättar arbetet med uppföljning och utvärdering av utvecklingsstrategin. Ett exempel där etappmål kan tas fram är inom ramen för målet kring bredbandsuppkoppling som berörs i RUS:en (s. 16). Om inte tydliga uppföljningsbara etappmål utarbetas finns det en risk att Uppsalaregionen halkar efter i utvecklingen vad gäller IT-infrastruktur.

Kommunstyrelsen

Fredrik Ahlstedt
Ordförande

Astrid Anker
sekreterare

Bilaga till Uppsala kommuns yttrande över Regional utvecklingsstrategi för Uppsala län – Uppländsk Drivkraft 3.0

Strategisk inriktning 1: En Innovativ region (s. 13)

En viktig strategisk resurs inom ramen för arbetet med den regionala utvecklingsstrategin är det så kallade Innovationskontoret vid Uppsala universitets enhet Uppsala Universitet Innovation (UUI). Innovationskontoret är den enskilt största aktören inom den öppna innovationsmiljön i Uppsala. Genom UUI har ett flertal för regionen viktiga insatser med syftet att knyta den akademiska forskningen till samhällets och näringslivets behov etablerats. Det bör förtydligas hur Innovationskontoret kan bidra till den regionala utvecklingsstrategin i allmänhet och den strategiska inriktningen ”En innovativ region i synnerhet”. Hur kan Innovationskontoret nyttjas för att vidareutveckla och förstärka arbetet med det goda innovationsklimatet?

Kommunstyrelsen ser STUNS som en strategisk plattform för samverkan mellan innovationsfrämjande aktörer. I detta sammanhang är det viktigt att notera att mycket av det som skulle vara STUNS ändamål när stiftelsen grundades 1984 har nu inlemmats i universitetens uppgifter. Universiteten är idag jämfört med mitten av 1980-talet aktiva när det gäller att organisera ”samverka med det omgivande samhället och informera om sin verksamhet samt verka för att forskningsresultat tillkomna vid högskolan kommer till nytta”. (Högskolelagen 1 kap. 2§).

Ett antal branscher och kluster lyfts fram, exempelvis life science och informationsteknik. Det saknas dock mätbara mål som fångar tillväxten inom dessa branscher och kluster, till exempel nyföretagande, sysselsättning, omsättning och export.

Export nämns bara marginellt och det bör förtydligas i konkreta mål och åtaganden hur regionen ska öka andelen exportföretag. Ett förslag är att utforma en indikator på antal företag eller andel företag som faktiskt konkurrerar på världsmarknaden.

De nya kunskapsintensiva tjänsteföretagen (KIBS) lyfts fram som ett område med fortsatt tillväxt i Stockholm-Uppsala (s 15). En fråga som bör förtydligas är hur RUS:en kan förstärka denna utveckling i Uppsalaregionen. Analyser som SWECO genomfört visar att utvecklingen av KIBS-företag är relativt svag i Uppsala jämfört med Stockholmsregionen.

Det framhålls att Uppsala har en ”unik utvecklingspotential” inom energiområdet. Det bör förtydligas vad som utgör denna unika potential. Det finns en god utvecklingspotential vad gäller forskning vid Uppsala universitet och SLU samt ett antal pågående större strategiska forskningssatsningar såsom InnoEnergy. Vad Uppsalaregionen saknar och som gör begreppet ”energikluster” problematisk utifrån ett näringslivsutvecklingsperspektiv är avsaknad av den industriella närvaron. Det finns få leverantörer av energilösningar med potential att bli produkter på världsmarknaden. Industrin är, till skillnad från den regionala life science industrin, begränsad till ett mindre antal relativt nystartade forskningstunga bolag.

Inom åtagandet ”Skapa en varaktig regional infrastruktur för innovation” (s. 14) betonas att innovationssystemets aktörer ska bredda sig geografiskt för att kunna stödja framväxten av innovation och företag i alla kommuner. Det bör förtydligas vilken roll Innovationskontoret har i detta sammanhang. För universiteten liksom Innovationskontoret är det inte självklart är prioritera en geografisk breddning av den innovationsstödjande verksamheten. Företagsinkubatorn Uppsala Innovation Centre (UIC) är det tydligaste exemplet på geografisk breddning i dagsläget. Om det finns fler konkreta exempel på ”innovationsfrämjande aktörer” som aktivt verkar för en geografisk breddning bör detta också förtydligas.

Strategisk inriktning 2: En växande region (s. 16)

I remissversionen av den regionala utvecklingsstrategin noteras att det finns brister vad gäller tillgång till bredband. Regionförbundet har i en kompletterande bilaga av remissversionen justerat målet för tillgång till bredband att lyda ”År 2020 ska 90 % av Uppsala läns befolkning och arbetsställen ha tillgång till bredbandsuppkoppling på minst 100 Mbits/s”, vilket ligger i linje med regeringens IT-strategi ”En digital agenda för Sverige”.

Ökad tillgång till bredband är ett strategiskt utvecklingsområde för att stärka näringslivsklimatet i Uppsala. Kommunledningskontoret arbetar med ett förslag till program för att åstadkomma regeringens bredbandsmål. Det är viktigt att arbetet med att uppnå målet organiseras och fördelas mellan olika aktörer – såväl offentliga som privata..

Bredbandsutbyggnaden kan sammankopplas med utbyggnaden av gemensamma värmelösningar, exempelvis fjärrvärme, i nya exploateringsområden utanför stadsfjärrvärmen. På så sätt kan ekonomiska förutsättningar skapas för att möjliggöra utbyggnad av IT-infrastrukturen samtidigt som energi- och klimatmål uppnås.

Av EU:s 20-20-20 mål är minskade utsläpp av växthusgaser ett av tre mål. De två övriga målen omfattar förnybara energikällor och energieffektivitet. De tre perspektiven på energianvändning behövs för att kunna bedöma om tillväxten är hållbar. På samma sätt bör det långväga resandet inkluderas i klimatmålet, annars blir det svårt att utvärdera om utvecklingen är hållbar, särskilt när ökade transporter och internationella kontakter är en del av den regionala tillväxtstrategin.

Kommunstyrelsen föreslår därför att RUS:en kompletteras med EU:s mätbara mål även för andel förnybara energikällor och energieffektivitet. Målet bör ligga minst i paritet med de nationella målen, men helst skarpare för att fånga initiativ- och förändringskraften i regionen. De långsiktiga målen (2050) bör vara i princip noll-utsläpp inom energi- och transportsektorn, och 100 procent förnybart. För att mobilisera många aktörer och konkretisera de utmanande energi- och klimatmålen föreslås att en Färdplan för Uppsala län 2020 och 2050 tas fram i en gemensam process. Det skulle ge ett tydligt stöd till RUS:ens strategier om tillväxtkraft inom energi- och miljösektorn.

Åtagandet ”Inför fossilfria offentliga trafik- och transportsystem till 2030” (s. 18) är en för låg ambitionsnivå. UL har målet att vara fossilbränslefri redan år 2020. En rimligare ambitionsnivå är att samtliga kommunala transporter och fordon bör vara fossilbränslefria till år 2020.

Åtaganden som berör stråkutveckling (s. 18) bör innehålla prioriteringar. Det bör också markeras tydligare att Ostkustbanan i ABC-stråket är det viktigaste insatsområdet för att upprätthålla och utveckla gemensamma marknader och därmed tillväxt i länet. Kapaciteten för *regionalt* utbyte behöver ökas, genom infrastrukturåtgärder och/eller ändrade trafikupplägg. Motivet till att ha med det lokala stråket Uppsala-Almunge-Knutby bör förtydligas och motiveras. Ett förslag är att ändra skrivningen till: "Sträckan är viktig för den regionala tillväxten genom sina attraktiva boendemiljöer i kombination med god tillgänglighet till såväl Uppsala stads som norra Stockholms arbetsplatskoncentrationer".

Strategisk inriktning 3: En kompetent region (s. 20)

Vad gäller åtaganden om folkhälsa saknas det en tydlig koppling till mätbara mål. Det finns fem åtaganden kring hälsa men endast ett mätbart mål avseende ohälsa och det gäller vuxna. Exempel på områden där mål kan utformas är hur många som ska vara fysiskt aktiva, om skillnader i hälsa minskar (framförallt avseende de mest utsatta) och hur trygga skolmiljöerna ska vara.

Det föreslagna mätbara målet "Ohälsotal" har brister. Ohälsotal påverkas av hur sjukförsäkringen är utformad och hur regelverken tillämpas, och detta förändras över tid. Därför finns det risk för att ett mätbart mål som utgår från antalet sjukförsäkrade inom Uppsala-regionen ger ett skevt mått på ohälsa. Det mätbara målet avseende hälsa bör därför ersättas av ett mått som relaterar regionens ohälsotal över tid jämfört med riksgenomsnittet.

Ungdomsarbetslöshet i relation till den registerbaserade arbetskraften är inte ett helt tillfredställande mått, dels för att basen för beräkningen är två år gammal, dels för att mätningen endast avser oktober månad. Ett säkrare mått skulle vara att presentera hur stor andel av befolkningen, i olika åldersklasser, som har egen försörjning.

Det är tveksamt om barnfattigdom ska användas som ett mätbart mål inom den strategiska inriktning kompetent region. Andelen barnfamiljer som har försörjningsstöd är en mer träffsäker indikator att arbeta efter i det regionala utvecklingsarbetet.

I skrivningen om åtagandet "Främja fysisk aktivitet och goda matvanor" (s. 22) bör den fysiska planeringens betydelse för att skapa förutsättningar för en god hälsa för alla betonas.

I remissversionen lyfts det fram att den eftergymnasiala utbildningen skall lösa problemet med matchningen för de specialiserade krav som ställs på nya yrken och funktioner. Det är viktigt att betona att det inte nödvändigtvis gäller enbart universitetsutbildningar, utan även yrkeshögskoleutbildningar. När gäller utbildningsfrågor är det också viktigt att betona behovet av att öka kontakterna mellan skola och arbetsliv samt att det inte bara är matematik, naturvetenskap och teknik som behöver utvecklas i skolan. Lika viktigt är det att skapa en strategi för hur man ska utveckla de mjuka kompetenserna som mer och mer räknas som nyckelkompetenser när företagen anställer.

Strategisk inriktning 4: En attraktiv region (s. 23)

I avsnittets inledning betonas förekomsten av en ”god miljö” som viktig för att en region ska uppfattas som attraktiv. Det kan också förtydligas att utöver kulturmiljön i vid bemärkelse är naturmiljön viktig för att attrahera människor till Uppsalaregionen.

Det konstateras i samband med åtagandet om ”Anpassa byggandet i alla kommuner till den långsiktiga efterfrågan i regionen” (s. 24) att det utifrån befintliga prognoser finns underlag för ytterligare bostadsbyggande. Den demografiska efterfrågan behöver dock mötas upp av ett strategiskt perspektiv angående den ekonomiska efterfrågan. Fokus ska ligga på bostadsmarknaden och dess aktörer utifrån tillgänglighet, överkomligt pris och hållbarhet. Där offentliga aktörers roll är att skapa förutsättningar för marknaden att möta olika målgruppers behov. En kritisk framgångsfaktor i detta sammanhang är att Uppsalaregionen uppfattas som en attraktiv fastighetsmarknad för bygg- och fastighetsbranschen. Ett sådant exempel är Uppsala kommuns kommunikativa och aktiva deltagande i stadsbyggnadsprocessen kring Östra Salabacke. Denna process har möjliggjort för nya aktörer att etablera sig samt skapat ett nationellt intresse för Uppsalas bostadsmarknad som helhet.

Åtaganden som ryms inom kultur- och besöksnäringen i strategiförslaget bör följas upp med tydliga mätbara mål.